GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri estene 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2^1/_2$ galbini mon, sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru s e r i e 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 12. **Brasiovu 25|13 Februariu** **1877.**

Istória instructiva.*)

— „Mein lieber Hofrath Izdenczy, iubitii mei unguri imi facu multu necasu si me desgusta. Nici decumu nu potu se o scotu cu ei la cale. Decretele mele mi le punu la o parte cu onóre, poruncile mele nu le implinescu, scopurile mi le esplica pe dosu, intentiunile nu mi le pricepu si nu le sciu apretia." Asia vorbise odenióra imperatulu Iosifu II cu consiliariulu de curte Izdenczy.

— „Maiestatea Vóstra de aceea nu o scóteti la cale cu ungurii, pentru ca nu sciti tracta cu ei. Ungurii nu suferu se fia dressati. Acel'a e unu poporu nascutu cá se faca oppositiune, carele din natur'a sa se oppune la ori-ce i se demanda séu i se comitte. Déca Maiestatea Ta vrei se'ti ajungi scopulu, se apuci alta procedura, cu totulu oppusa. Da unguriloru libertate deplina, cá in vre-o diece ani se faca ori ce voru vré ei, se guberne si se administre tiér'a, c u m u l e p l a c e l o r u, si atunci Maiestatea Ta vei vedé, ca in fine Te voru roga ei insii cá se pui tóte in ordine si se dai Ungariei gubernu mai bunu." Asia respunse imperatului consiliariulu de curte Izdenczy.

Sunt tocma diece ani, de candu s'au infiintiatu legile din an. 1867 si de candu Ungari'a se guberna ea pe sine si isi conduce afacerile in conformitate cu legile acelea. Era resultatulu?

Amu reformatu procedur'a, administratiunea justitiei; amu purcesu dela principie mari, facuramu multime de tribunale si judecatorii de cercu, denumiramu legiune de judecatori, decretaramu independenti'a si si inamovibilitatea loru. Mai tardiu ne trasnî in capu, ca sunt multi judecatori, multe tribunale, éra inamovibilitatea loru ni se parù, ca ar' fi unu lucru prea absurdu. Ne aruncaramu pe tribunale, pe judecatori si pe inamovibilitate, le schimbaramu, modificaramu si suspinseramu respectivii paragrafi ai legei. Amu mai aflatu, ca nici asia nu suntemu in stare de a inplinî lipsele administratiunei de justitia, si asia a trebuitu se luamu in discussiune unu proiectu de lege „despre judecatorii de pace", care póte se fia ori ce, numai nu proiectu despre „judecatori de pace". Intr' unu cuventu, amu organisatu si desorganisatu, amu petecitu, esperimentatu si pipaitu.

Comissiunea administrativa o inventà u n u omu, o concepù u n u omu, i placù la u n u omu, o aparà u n u omu, o voî u n u omu. Cestiunea pusa despre modalitatea de a pune in armonia autonomi'a municipale cu parlamentarismulu, nu o deslegà de locu, ci plasmuî numai unu „modum vivendi" intre municipiu si sisthem'a parlamentaria, cu vetamarea principiului responsabilitatiei. Natiunea inse necapacitata s'a supusu la vointi'a individuale, din causa ca acelu individu (acea persona) erá in positiune cá aceea, in catu potea se dica: „Friss Vogel oder stirb." (Mananca pasere, séu crépa.)

Eu inse nu vreu se discreditediu comissiunea administrativa. Inca nu se póte sci, fi-và ea buna séu rea, de si se póte presimtí, ca nu va fi buna; se si póte presupune, ca este unu lucru de caracteru transitoriu, numai ca una punte ca se apuce pe ea „in drépt'a séu in steng'a", catra vre-o organisatiune definitiva séu provisoria. Se póte constata numai atata, ca comissiunea administrativa nu simplifica nimicu, déra complica fórte multe, aduce in confusiune pe organele subalterne, intardia administrarea prompta in afaceri, pe magistrii de posta ii omóra de uritu, pe prefecti (comites supremos) si pe inspectorii de scóle ii tramite multu in caletorii, déra din punctu-de-vedere sociale are calitati bune, in catu adeca dà membriloru ocasiune de a se vedé mai desu unii pe altii, adeca functionarii statului si cei municipali cu cei diece dilettanti. Atata inca se póte recunósce, ca armoni'a mai multoru functionari de diverse cathegorii este o idea fórte fericita, care dupa ce s'a realisatu, acuma comissiunea administrativa se póte asemená unui choru de musicanti, unde fiacare membru jóca pe altu instrumentu, armoni'a inse nu lipsesce ori-unde capelmaistrulu e bunu si musicantii.

Securitatea personale si de avere nu e tocma pré buna, déra nici pré rea. Ca-ci de ex. la noi (in Ungari'a) sunt mai multe talcharii, decatu in Sicili'a séu in Greci'a, nici decumu inse cate in Mongoli'a ori in Bochar'a. Apoi nici nu se facu hotiile in tóte comitatele intr'o forma si necurmatu. Gonimu pe talchari dintr'unu comitatu in altulu si'i spariemu cu statariulu. Este constatatu, ca ori unde locuitorii facu invoiéla cu banditii, acolo securitatea publica e mai pucinu periclitata. Atata inca este sciutu, ca banditii preferu pe popi, pe jidovi negutiatori si pe postilioni, si pana acuma nu a fostu nici unu casu cá se fi depredatu pe vre-unu comissariu politienescu.

In esecutiunile de contributiuni amu documentatu progressu mare si amu intrecutu chiar' si pe viceregele Egiptului in desteritate si rafinementu, de si acela este adeveratu artistu, candu scie se scocióre in pungile suditiloru sei. Taxele de regula le calculamu indoite si le executamu intreitu. In acestu punctu avemu unu a r a n g e m e n t u s e c r e t u, adeca: „Ungurulu e nepasatoriu, pierde quietanti'a de multe ori; candu pléca de acasa undeva, noi ilu esecutamu a dou'a si a trei'a óra. L'amu esecutá si a patr'a óra, atunci inse de regula numai are nimicu, pentru ca multele recurse si platile pe la advocati ilu saracira cu totulu. Amu ingrijitu si de aceea, cá pentru jafurile organeloru finantiali cei jafuiti se nu'si póta resbuna; pre candu de apararea celoru jafuiti nu ingrijesce nimenì, invasiunile tataresci ale esecutoriloru devasta regiunile patriei fora nici o pedeca.

Venituri avemu, inse pucine, si acestea scadu mereu. Datorii avemu, inse multe, care sporescu neincetatu. Care va fi finea acestoru lucruri, vomu vedea preste pucinu. Amu potea se ne ajutamu, déra n u p o t e m u. Lasati, ca timpulu trece, si ne va ajutá bunulu Ddieu. Resultatele reali ale sbuciumariloru si svêrcoliriloru nóstre ne voru aratá, ce potemu asteptá dela v e n i t o r i u. Se dice, ca maghiarulu candu se bucura plange. Nu aveti grija, preste pucinu vomu avea causa de plansu, éra de bucuratu nu ne vomu bucurá.

Partea cea mai mare a barbatiloru nostrii de statu si-au jocatu rolele. Acesti diece ani au consumatu multi barbati renumiti. Astadi amu ajunsu la liter'a din urma a Alfabetului. Nimeni nu ne-a potutu ajutá; a disparutu increderea si sta se dispara speranti'a, ca ungurulu se póta fi de ajutoriu patriei unguresci. Ne aflamu in epoc'a resignatiunei.

Póte fi, ca de ar' traí astadi imperatulu Iosifu, ar' poté dice catra consiliariulu de curte Izdenczy: „Mein lieber Hofrath Izdenczy, Sie kannten die Ungarn besser als Ich; Sie hatten Recht. Traurig, aber wahr!" („Közvélemény" Nr. 37 din 6 Febr.)

*) In Nr. 10 alu „Gazetei" scóseramu din acésta „Istoria" numai cateva idei pe scurtu; mai apoi inse aflaramu cu cale cá, ori catu este ea de dorerósa si scrisa in termini sarcastici usturatori, se o producemu intréga cu atatu mai virtosu, cà ea este esita din sinulu celoru 80 deputati ungureni, alu caroru capu e unulu din fostii ministrii, adeca br. L u d o v i c u S i m o n y i, care déca nu ar' fi petrunsu pana la rinichi despre starea actuale desperata a lucruriloru, desiguru ca nu ar' fi suferitu, cá organulu partitei loru se taie asia de afundu in carne viia. Ddieule, ce justificare pentru tienut'a nóstra de pana acuma si pentru espectoratiunile coprinse in petitiunea din an. 1866!

Red. „Gaz."

Brasiovu in 24/12 Fauru 1877.

Comedi'a demissionarei dlui Tisza dimpreuna cu intregu cabinetulu seu, se apropia de fine. O depesia telegrafica dela Vien'a ne spune, ca intielegerea intre ambele ministerie este perfecta si ca prin urmare nou'a impacatiune dualistica se póte considerá cá fapta complinita, cu tóte ca nu numai ministeriulu austriacu, ci si celu maghiaru si-a mai tienutu inca usiti'a deschisa, de a se pune in contactu si cu partitele de acasa, dela a caroru aprobare va depinde apoi definitiv'a inchiare a noului pactu dualisticu.

Acésta intielegere cu partitele de acasa este numai o formalitate, care se pote considerá cá implinita, deórace nemtii n'au cuventu si motivu de a respinge impacatiunea facuta in favórea loru, éra mamelucii dlui Tisza nice nu voru mai scrutá, ca ce avantagie contiene nou'a impacatiune pentru Ungari'a, ci voru aplicidá totu, cá se nu pérda pe dlu Tisza, care le da panea de tóte dilele.

Cestiunile cele mai dificile ale dotatiunei bancei filiale din Budapest'a si a paritatii in comitetulu centralu séu consiliulu generalu s'au complanatu in urmatoriulu modu: Dlu Tisza, care la inceputu a cerutu o dotatiune de 60 millióne pentru banc'a din Budapest'a, s'a multiumitu in fine si cu 50 millióne, adeca cu atat'a, catu i-au oferitu nemti dela inceputu; èra cu privire la paritate s'a aflatu urmatoriulu espedientu: Consiliulu generalu alu bancei nationali consta din 15 membri, si adeca din gubernatorulu bancei, care va fi denumitu de catra Maiestatea sa Domnitoriulu, apoi din duoi vice-gubernatori, denumiti de catra guvernele din Vien'a si Pest'a, mai departe din cate duoi representanti, ce se tramitu din partea directiuniloru din Vien'a si Pest'a si din alti optu membri, pre cari ii alege liberu adunarea generale a actionariloru bancei. —

Autorulu acestui planu se dice a fi Dr. Herbs capulu partitei constitutionali din Austri'a, de unde se póte prevedé, ca nemtii sunt dejá intielesi in privinti'a nouei impacatiuni.

In urm'a celoru premisse potemu pune in trebarea, ca ce a castigatu dlu Tisza pentru Ungari'a? Ce garantie da dsa, ca si ceea ce a facutu

este spre salutea si nu spre ruin'a si in detrimentulu patriei sale? Respunsulu la aceste intrebari este scurtu si precissu: dlu Tisza nu numai ca n'a castigatu nimicu, ci a stricatu si aceea ce a facutu Deák inainte de ast'a cu diece ani. Inse cá se nu ni se dica, ca noi vorbimu din pisma si ura nationale, se lasamu se vorbésca chiaru ungurii Diariulu „Keletnépe“ dice ca constituirea consiliului generalu alu bancei nationale este „illusiunea ilusiuniloru.“ Proportiunea intre Ungari'a si Austri'a in acestu consiliu este cá 3 la 12, deórace numai cei duoi membri ai despartiementului de banc'a din Budapest'a dimpreuna cu vice-guvernatorele loru potu se fia unguri' èra ceilalti 12 au se fia austriaci. Si acésta proportiune o numesce dlu Tisza p a r i t a t e! — Dér in celelalte puncte este impacatiunea cea noua si mai nefericita si venitoriulu celu mai de aprópe va aretá, déca nou'a impacatiune, ce de acum inainte va portá numele lui Tisza si nu alu lui Deák, va da Ungariei unu impulsu nou spre viétia, séu o lovitura spre mórte.

Dlu Tisza se afla acum in Pest'a si se spéra, ca celu multu pana luni va formà noulu cabinetu care va constà totu din membrii cei vechi. In modulu acest'a dlu Tisza se scóla din morti spre a-si continuá cu mai bunu successu oper'a sfarimarii popóreloru nemaghiare.

— In dilele aceste a aparutu in Vien'a o brosiura, care pledéza pentru parteciparea Austriei la resbelulu russo-turcescu si inca in alliantia cu Russi'a. Auctorulu acestei brosiure se crede a fi baronulu Hartung, care este unulu dintre inaltii demnitari ai armatei active austriace. Auctorulu condamna cu tóta asprimea politic'a de pana acum a monarchiei austriace si dice, ca este pentru Austria o cestiune de vietia a procede agressivu catra sudu-ostu, unde sta se apuna unu statu, ce ordinióra erá mare si poternicu. Dejá cu unu seculu mai inainte trebuiá Austri'a se faca acést'a. Ea trebuiá se nisuésca a eliberá Balcanulu de sub jugulu semi-lunei, éra nu a impedecá pe Itali'a si Germani'a in desvoltarea loru. Déca fácea acèst'a, atunci pe de una parte nu patiá ce a patitu in 1859 si 1866, éra pe de alta parte nu lasá Russiei astadi pretestu de a pune man'a pe orientulu Europei. Tóte celelalte poteri europene ducu o politica pe facia, alu careia scopu se vede din toti pasii loru, numai politic'a Austriei este secreta, asiá incátu i vine omului a cugetá, ca ea insasi su scie ce voiesce. In fine auctorulu admitte, ca desi este dejá fórte tardiu, totusi Austri'a este chiamata, cá in legatura cu Russi'a se castige ceea ce ar fi potutu mai inainte se castige singura. Cu unu cuventu, dlu Hartung pledéza pentru cooperarea Austriei cu Russi'a, spre a se imparti pe pielea Turciei.

— Acésta brosiura a facutu sensatiune mai vertosu din motivu, ca auctorulu este o persóna din cercurile militari inalte, cari formédia o potere in statu, si afara de aceea, fiindu-ca se presupune, ca acést'a este dorinti'a si aspiratiunea celei mai mari parti a armatei austriace.

* * *

Prim'a conferintia intre delegatii Serbiei la Constantinopole si intre ministrulu de esterne turcescu in caus'a incheiarii pacei, s'a tienutu in 20 Febr. si se dice, ca acéstá conferintia a lasatu o buna impressiune de ambele parti. Pórt'a este inclinata a face cele mai mari concessiuni compatibile cu intregitatea si demnitatea ei numai se póta asecurà pacea. Delegatii Muntenegrului n'au plecatu inca la Constantinopole, din care causa se crede, ca se va recere o noua prelongire a armistitiului, deórace este cu nepotintia, cá pana la Marte se se inchiaie o pace definitiva.

Unele sciri ne spunu, ca chiaru si Russi'a ar fi datu svatu principateloru Serbi'a si Muntenegru, cá se se folosésca de ocasiune si se inchiaie o pace catu se póte mai favorabile. Acést'a ar fi facut'o Russi'a la dorinti'a Austriei, care numai asiá ar fi promissu a poté tiené o neutralitate binevoitória pentru Russi'a, déca resbelulu nu o va mai molestá la confiniele sale sudice. Dér si afara de acésta Russi'a ar fi resoluta, a luá singura asuprasi caus'a eliberarii crestiniloru din Orientu, cá se nu imparta cu altii nici folósele, nici glori'a si renumele. Aceste sunt inse numai combinatiuni, pre cari noi nu punemu nice unu temeiu. Din contra noi credemu, ca principele Muntenegrului nice nu se cugeta la pace, pentru ca scie, ca nu are se capete ceea ce aspira se capete. Acést'a este si trebuie se fia si caus'a de elu traganéza cu tramiterea delegatiloru la Constantinopole, cá intr'aceste se tréca tempulu de armistitiu.

— Din Belgradulu Serbiei se comunica, ca partit'a lui Caragheorgheviciu voiesce a provocá o revolutiune pentru detronarea lui Milanu, caruia i atribuie resultatulu nefericitu alu resbelului. Se pórta deci mare temere, ca adunarea ce se va intruni in 26 l. c. se va ocupá nu numai de cestiunea de resbelu ori pace, ci si de cestiunea, de a mai tiené pe Milanu pe tronu, séu a-lu inlocui cu altulu.

— Diariului „P. Lloyd“ i se telegraféza dela Belgradulu S. cu datulu 20 Febr., ca la nouele alegeri la scupcina voru esi multi deputati din opositiune, séu din sinulu asiá numitei partite de pace de unde deduce apoi, ca caderea lui Ristici este mai multu cá probabile si ca pacea se va inchiá apoi fora dificultate. Dér totu in aceeasi depesia i se mai telegrafédia numitului diurnalu, ca guvernulu russescu ar fi notificatu la Belgradu, ca celu multu preste 8—10 dile trupele sale au se tréca preste Prutu. —

In faci'a atatoru sciri diverginti despre inchiarea si neinchiarea pacei, despre possibilitatea detronarei lui Milanu, despre caderea lui Ristici si trecerea armatei rusesci preste Prutu, totu ce potemu face mai bine si mai consultu este, cá se asteptamu in linisce si rabdare cursulu evenimenteloru. Déca este inse se ne damu si noi parerea, atunci trebuie se marturisimu, ca noi nu credemu nice in inchiarea pacei, nice in schimbari de persóne in fruntea statului si a guvernului serbescu, ci credemu in trecerea armatei russesci preste Prutu.

— In parlamentulu anglesu fù guvernulu interpellatu, déca cugeta se respunda catu mai curendu la not'a circularia a principelui Gorciacoff, si in numele guvernului respunse subsecretariulu de statu Bourke, ca guvernulu va respunde la acea nota, inse respunsulu e conditionatu de mai multe impregiurari; mai antaiu a obvenitu schimbarea de ministeriu in Constantinopole, dupu aceea s'au inceputu negotiatiunile de pace intre Turci'a si Serbi'a, alu caroru resultatu trebuie asteptatu; apoi afara de tóte aceste guvernulu anglesu inca voiesce mai antaiu se afle si parerile celorulalte poteri in asta privintia. — Din acestu respunsu legatu de atate conditiuni se vede, ca Angli'a are de cugetu a mai portá de nasu pe principele Gorciacoff, inse acest'a este unu diplomatu cu multu mai betranu, decatu cá se se conturbe in calculii sei.

— Ambassadorele turcescu din Paris a desmintitu scirea, ca sultanulu ar fi bolnavu si ca n'ar fi in stare de a primi pe marele viziru, care se-i dé informatiuni despre starea lucruriloru interne si esterne.

Romani'a.

Bucuresci, 8/20 Febr. Ar' fi cá se intretienu pe lectorii dv. si cu unele desbateri parlamentarie interessante dela senatulu nostru; imi este inse grea alegerea. Insistenti'a senatului, pentru cá gubernulu se presente unu budgetu equilibratu, déca nu pe anulu c., in totu casulu inse pe 1878, este urmata de simpathiile tierei intregi. Violent'a interpelatiune a dlui senatoru Michailu Cogalniceanu in caus'a universitatiei dela Iassi, a trasu asupra'si atentiunea toturoru classeloru superióre ale societatiei nóstre pana la docentii scóleloru primarie si pana la celu din urma copistu séu cancelistu precumu le diceti dvóstra. Cu totii recunóscemu, ca acea interpelatiune a fostu prea bine motivata si ca scopulu ei au fostu eminentu nationale; déra toti observara, ca starea de decadentia a universitatiei dela Iassi nici decumu nu datédia de diece luni, ci de 12 ani; de aceea batù fórte la ochi manier'a violenta, cu care dn. Cogalniceanu se scola in capulu ministrului Chitiu, si mai alesu modulu, cu care atacà pe ministrulu N. Ionescu, care inca este professoru la acea universitate. Toti sciu si recunoscu, ca aderatulu fundatoru si cá se dicemu asia, tatalu universitatiei dela Iassi este dn. Cogalniceanu, prin urmare ca e lucru firescu, cá pe unu parinte se'lu dóra de sortea fiicei sale; déra tocma pentru aceea se intréba fiacare, cumu vine dn. Cogalniceanu tocma acumu, asia de tardiu, cá se infrunte pe ministrii actuali pentru starea decadiuta a universitatiei sale, candu dlui dela 1864 incóce cá fostu ministru pare-mi-se de trei ori, cá senatoru si chiaru numai cá publicistu, avuse ocasiuni destule cá se iè de scurtu pe colegii sei dela culte, de es. pe dnii Cretiulescu, D. Brateanu, Carpu, Marzescu, Chr. Telu, Maiorescu, pentru ce nu se interesédia de acea universitate, pentru ce se sufere la professori acumulare de functiuni, negligentia in prelegeri, absentie cu lunile intregi dela Iassi; cumu a potutu suferí dsa, cá reulu se crésca in mesur'a in care'lu descrise dilele aceste? Ei, bine, aceia carii cunoscu vechiulu antagonismu ce existe de multi ani intre cele doue celebritati ale Moldovei, Cogalniceanu si Ionescu, isi esplica usioru scenele din septeman'a trecuta, si intielegu bine espressiunea dlui Ionescu, care dise dlui Cogalniceanu, ca ori candu a fostu ministru, s'a portatu facia cu colegii sei „cá unu mare veziru“. Cu venirea la gubernu a partitei liberale in primaver'a trecuta, dn. Cogalniceanu se facù ministru de esterne, éra in acésta calitate a sa se incerca precumu scimu, se faca unele lucruri dela sine, fora a'i pasa multu de colegii sei. Déra dn. Ioanu Brateanu, de si e departe de a fi violentu in temperamentulu seu, se simtí totusi atinsu in demnitatea sa inpreuna cu ceilalti colegi, si urmarea fù esirea lui Cogalniceanu din ministeriu. Se intemplà apoi, ca dn. Ionescu rivalulu seu, ei succese la portofoliulu de esterne. Asia a s t a d i interpelatiunea dlui Cogalniceanu are unu sensu, pe care alta data nu l'ar' fi opritu de locu, adeca: Ionescule, esi de aici, cara-te la cathedr'a ta din Iassi, pe care o ai lasatu pe man'a unui supplente ce nu merita acea distinctiune.

Dupa dispute ferbinti de trei dile, in fine senatulu luà asupra disei interpelatiuni una decisiune, care nu e votu de blamu pentru ministeriu, este inse o lectiune severa pentru toti professorii nu numai dela universitati, ci si dela scólele de tóte gradurile. Ea semena multu cu decretulu de mai deunadi alu ministrului ungurescu Trefort, in care tienea lectiuni professoriloru dela cele doue universitati unguresci. Acelu votu alu senatului suna:

„Se pune la votu prin bile motiunea dlui Cogalniceanu:

Senatulu ascultandu esplicatiunile dlui ministru alu instructiunei publice;

Avendu in vedere abaterea dela indatoririle loru a mai multoru professori dela universitatea de Iassi, cari prin liber'a loru vointia imbratisiandu cariere si ocupatiuni, ce'i punu in imposibilitate de a indeplini missiunea professorala si asia au adusu dreptu resultatu decadenti'a susu-disului institutu de invetiamentu;

Regretandu acésta decadenti'a a universitatiei de Iassi, invita cu totu dinadinsulu pe ministrulu instructiunei publice, cá fora intardiare se aplice dispositiunile din art. 10, 390, 396 si 398 din legea instructiunei publice in privinti'a professoriloru dela dis'a universitate, cari au parasitu cathedrele loru si astufelu compromitu viitorulu unei intregi generatiuni;

Totu odata astépta si reclama catu mai curendu presentarea unui proiectu de lege, avendu de scopu reorganisarea si complectarea universitatiei de Iassi, astufelu, cá acestu mare institutu de invetiamentu superióre se corespundia la trebuintiele materiale si intelectuale ale Romaniei de susu si trece la ordinea dilei. Cogalniceanu.“

Resultatulu: 49 votanti 37 bile pentru, 12 bile contr'a.

— Cercurile nóstre politice au inceputu a se linisti multu, de candu a esitu noulu cercularu alu principelui Gorciacoff, din care se vede, ca Russi'a in cestiunea orientale nu voiesce a se se-

para de celelalte poteri europene. De atunci reservele nóstre fusera demisse pe la casele loru, si asia tiér'a se mai usiorà de spese. Ori ce faime ve aducu diariele austro-unguresci despre asia disu arangementulu de trecerea russiloru prin Romani'a, se sciti ca sunt scorniturí unguresci, facute inadinsu cu scopuri de invasiune din acea parte. Déca a potutu fi ceva, care se irite de nou spiritele la noi, apoi aceea fù opiniunea publicata in „Correspondence hongroise", organu alu com. Andrássy, care cere curatu, cá Romani'a se'si schimbe pe d o m n u l u s e u , sub care intielege suzeranitatea turcésca, cá adeca se o schimbe cu cea austro-ungurésca.*) Acésta insulta a facutu cá se se urce de nou sangele in faci'a toturoru si se vedi pe junime, pe oficiri, ba si pe multi barbati in etate inaintata, cumu scrisnea din dinti séu stringea din budie si din pumnu. „Au destui sclavi romani, sature-se cu aceia", imi dise unu proprietariu de mosii si me lasà singuru. Ve lasu si eu pentru asta-data.

Emilie Castellar despre cestiunea Orientului.

Fostulu presiedinte alu republicei spaniole, celebrulu oratoru si literatulu cu péna atatu de stralucita, intr'o opera a sa de curendu aparuta, isi espune vederile in privinti'a cestiunii Orientului. Cá inamicu neimpacatu alu despotismului, elu stà in partea slaviloru din Turci'a, sustienendu despre mahomedanismu cá si despre catholicismu, ca sunt religiuni murinde. Nu crede in regenerarea Turciei (dér' pe candu d. Castellar si-a scrisu oper'a, nu erà faimósa constitutiune!) din contr'a crede in descompunerea sigurà a acestui imperiu, ca-ci ori ce despotismu pórta in sine germenii decadentiei sale si acest'a nici odata nu póte fi pusu in armonia cu institutiunile liberale.

Cu tóte acestea nu aproba impatienti'a slaviloru si condamna crudimile comise de ei. In Bosni'a si Erzegovin'a, dice d. Castellar, nu sunt rase inamice, ca-ci toti locuitorii sunt slavi, dér' sunt secte religióse inamice un'a altei'a, cari se urescu pana la mórte: romano-catholicii si ortodoxii. Ceea ce a contienutu si pana acumu imperiulu turcescu, a fostu toleranti'a religiósa a rasei mohamedane.**)

D. Castellar se ingrozesce de o marire pré mare a poterii russesci in Europ'a si face apelu la rasele germane si latine, cá se puna capetu acestei migratiuni cu forma noua a popóreloru, de care e amenintiata Europ'a din partea Russiei.

Despre russi d. Castellar dice: „Aici trasurile filantropice ale religiunii divine sunt oprimate de ratacirile si sperantiele unui poporu bellicosu; adeveratulu crestinismu este celu russescu, si ceea ce nu e adeveratu russescu, e paganismu si idolatria. Ide'a mistica, de a face se dispara de pe orizontulu europénu semilun'a si a restabilí Evangeli'a in loculu Coranului, se amesteca in secretu cu gandirea revolutionara, ca popórele oprimate se fia eliberate, si ca natiunile egale in vechimea originei loru cu grecii, sa fia redate libertatii. Dinaintea tieranului din desierturi, ingenunchiatu sub greutatea muncei, Moscva apare cá si dinaintea evreului Ierusalimulu; Czarulu e pap'a, profetulu, tramisulu lui Ddieu.

„A contopí pe locuitorii slavi ai tuturoru tieriloru cá pe frati aceluiasiu trunchiu, intr'unu poporu giganticu, si a intinde imperiulu russescu dela Archangelu pana la Marea adriatica; tóte acéste idei sunt egale cu maiestatea unei dogme si cu resunetulu vibratoru alu unei epoce."

Astufelu depinge d. Castellar tendintiele panslavistiloru din Russi'a.

Barbatulu de statu alu Spaniei vorbesce cu desgustu despre urmatórele tese ale unui catechismu russescu: „Dupa Ddieu, suprema potere materna si cea d'antai, e Czarulu; Czarulu nu cunósce alta fiintia mai inalta decatu elu, Czarulu nu e supusu la nici unu feliu de legi umane." Starea bisericei o descrie astufelu: „Biseric'a rusésca nu e altuceva, decatu o róta in mechanismulu statului."

Dupa d. Castellar resolvarea cestiunei Orientului nu póte fi decatu cá grecii, slavii si bulgarii sa formedie state noi si separate, inse in confederatiune. Constantinopolulu se fia unu orasiu mercantilu liberu.

„Ce ar' fi de noi, continua si termina dn. Castellar, déca unu imperiu giganticu ar' poseda Marea orientului si Bosforulu, Volg'a si Dunarea, infinitulu siesu moscovitu si peninsul'a balcanica, pe slavii de nordu si de sudu, Marea glaciala, Aten'a si Veneti'a!! Civilisatiunea si libertatea Europei ar' disparea sub pressiunea imensa a acestui imperiu asiaticu, precumu s'a nimicitu si libertatea si artele Greciei sub jugulu Macedoniei! Déca Russi'a va stá in dosulu slaviloru, Europ'a va conservá imperiulu Turciei; ea trebue, e datóre s'o faca acést'a!" (Dupa „Un. democr.")

*) „Ce qu'il faut aux Roumains, c'est un changement de maitre."

**) Se ne erte dn. Castellar, acea tolerantia este fórte relativa. Ce tolerantia religiósa a potutu fi aceea, unde legea dictá pédeps'a mórtiei asupra ori carui mohamedanu, ce ar' fi cutediatu a trece la christianismu, unde chrestiniloru nu le erá permisu a'si edifica biserici pe suprafaci'a pamentului, ci numai sub pamentu, unde capetele patriarchiloru si ale episcopiloru se rescumpará cu bani grei si altele nenumerate de acestea. Ceea ce a sustienutu imperiulu turcescu, a fostu intoleranti'a stupida, certele seculare religióse ale popóraloru christiane, si déca acelu imperiu va mai avé viétia, o va avé din criminal'a desbinare a crestiniloru.

Red. „Gaz. Tr."

Onorate Domnule Redactoru!

Nemicu nu me genédia, déca veti face si publicitate de adressarea mea. — Nu voiu se me demitu in polemie cu nimeni, nu voiu se fiu rapportatoriu de faime prin diurnale, acést'a mancarime o socotu de incompatibila cu natur'a si positiunea mea. Sustienendu la adeveru, si cá romanu zelosu de sórtea si relatiunile romaniloru de pe aicea, se nu luati in nume de reu, déca vinu a ve face atentu, cá se fiti cu mai buna luare aminte la primirea correspondintieloru de pe la Deva, care de unu tempu incóce devinu imprudente si violente, nu numai facia de persóne, ci si de corporatiuni. Correspondinti'a din urma dela Deva, ca procurorulu fiscalu la suspitiune ar' fi arestatu pe unu romanu si ca romanii din Deva ar' fi ingrigiati pentru acést'a — e imprudinte si provocatória, vorbindu de justiti'a maghiara cu ceva ironia. — Decatu suspitiunea, e mai multu si verosimilu, ca acelu romanu cu soci'a s'a-au omoritu in modu oribilu pe unu altu romanu. — Nimicu nu e de temutu de justiti'a maghiara, ca judele investigatoriu e romanu, procurorulu romanu si descoperitoriulu faptei oribile e éra romanu. — Miseru capitalu politicu pentru acelu correspondinte!

Ar' fi de doritu, cá se fimu odata mai seriosi in polemisari si mai crutiatori de persóne; pentru ca acést'a insusire detrage multu nu numai din onórea omului, ci si din a societatei, din a carei parte face.

Primiti stim'a, pré onorate domnule, ce ve datorescu totudeaun'a.

Dev'a, 17 Februariu 1877.

G e o r g i u C i a c l a n u.

N o t a R e d a c t i u n e i. Dn. Georgiu Ciaclanu permite redactiunei, cá se publice mustrarea ce'i face dsa pentru unele corespondentie dela Dev'a. Noi, atatu din causa ca voimu a fi si astadata cá totudeauna inpartiali, catu si ca in adeveru noi luaramu in n u m e d e b i n e lectiunea data, nu hesitamu intru nimicu a o si face cunoscuta lectoriloru. Acumu inse rogamu si noi pe onorabilele dn. Ciaclanu, cá se accepte si dsa scus'a (Entschuldigung) séu déca vrea, justificarea (Rechtfertigung) procedurei nóstre in nume de bine.

Dn. Ciaclanu ne invétia, cá se ne alegemu cu mai multa atentiune pe corespondentii dela Dev'a. Noi pe langa ce multiamimu dsale pentru acésta invetiatura salutaria, cu care voisce se ne scape de multe neplaceri, ilu rogamu totuodata, cá se ne esplice, cumu se intempla, ca vre-o cinci diarie maghiare de calibru greu, au in Dev'a corespondenti neasemenatu mai v i o l e n t i decatu sunt toti corespondentii nostrii, cati ii avemu nu numai in Dev'a, ci in tiér'a intréga. Cumu se face mai departe, ca in anii din urma tocma in Dev'a si dela Dev'a s'a pornitu in contra elementului romanescu propaganda sisthematica, cea mai cerbicosa si mai inversiunata, care se póte asemená pré bine cu persecutiunile adeverite cu multime de documente authentice, cu acte de statu si canóne calvinesci, in istori'a bisericésca si natiónale a romanilor din Transilvani'a. Suntemu de parere, ca dlui Ciaclanu cá unui romanu zelosu, ar' trebuí se'i fia rusine a se mai numì romanu atunci, candu ar' vedé, ca romanii nu'si apara din respoteri onórea de ómeni nascuti din parinti legitimi, si existenti'a loru cu tóta energi'a possibile.

Déra pe dn. Ciaclanu ilu supara si mai multu, candu cineva vorbesce „cu ceva ironia despre justiti'a maghiara." Ironia? Nu onorabile domnu, nu e aceea ironia, ci este satira si este sarcasmulu nimicitoriu, cu care se vorbesce si se scrie mai alesu de cinci ani incóce despre justiti'a maghiara. Bine se fia insemnatu: despre justiti'a si nu despre nefericitii judecatori. Acelea satiri si acelea sarcasme nu le vei afia n i c a i r i in nici unu diariu romanescu si cu atatu mai pucinu in „Gazeta", ci le afli, le asculti si le citesci in mii de variatiuni, unde? in desbaterile parlamentarie ale Ungariei, din graiulu celebritatiloru unguresci, apoi alaturea cu acelea, in „Reform" (pana candu s'a publicatu) alu comitelui Lonyai, in „P. Napló" alu Deákistiloru, in „Közvélemény" alu celoru 80 deputati,*) in „Ébredés" alu aristocratiloru Transilvaniei etc. Nu noi, ci celebrulu barbatu de statu br. Sennyey a inferatu de repetite ori in siedintie publice justiti'a maghiara de „justitia asiatica, de justitia turcésca". Nu noi, ci unu altu baronu scrise deunadi in „P. Napló", ca judecatorii de prim'a instantia sunt tractati cá si cumu ar' sta sub legea martiale. Nu noi, ci juris-consultii maghiari condamna in unanimitate procedur'a ungurésca. Nu noi, ci „P. Napló" afirmà deunadi susu si tare, ca legislatiunea actuale este o harlechinada, pentru care a inceputu a le fi rusine de Europ'a. Noi ce amu disu? S i s t h e m 'a este rea, funesta, omoritória. Atatu si mai multu nimicu; incolo amu decopiatu si decopiamu eruptiunile maniei unguresci asupra justitiei proprie, si atata inca facemu dupa ce stetetramu aprópe optu ani cá spectatori passivi, intristati in sufletele nóstre, déra siguri de resultatu, ca adeca lucrurile voru esi acolo, unde le vedemu astadi. —

Déra vorb'a este si despre unu a r e s t u p r e v e n t i v u. Nu discutamu intru nimicu l e g a l i t a t e a a c e l u i arestu preventivu atinsu de corespondentele nostru; traga'si dsa computulu cu dnulu procuroru; déra dn. Ciaclanu va recunósce ceea ce ne spunu diariele unguresci mai pe fiacare di, ca se facu nenumerate arestari preventive, care dupa investigatiune esu ca au fostu cu totulu de prisosu, si in casulu celu mai delicatu, ca inculpatii au fostu absolviti ab instantia. Cele mai teribili revolutiuni s'au facutu in Angli'a, in Franci'a, chiaru in republic'a Elvetiei, pentru l i b e r t a t e a p e r s o n a l e. Aristocrati'a ungaro-transilvana si-au aparatu adesea prin versari de sange p r i v i l e g i u l u de a nu fi arestatu nici unu nobilu, decatu numai in delicto flagranti. Constitutiunile moderne prevedu pedepse aspre asupra judecatoriloru, cari in 24 de óre nu arata cause suficiente ale arestarei cuiva. Candu la noi se cauta cu falinariulu aprinsu ocasiuni cá cea din Ponoru, spre a trantí in temnitia pe preutu, pe notariu, pe ori ce romanu pentru tóte nimicurile, pentru cate unu cuventu ecuivocu séu o gluma „tieganésca"; candu spionii cutriera tiér'a si se punu la panda, cá dóra ar' prinde in vorba pe vre-unu romanu spre a'lu inhatia, — atunci dn. Ciaclanu nu are se se mire de locu, déca vre-o redactiune romanésca, ne potendu fi preste totu la faci'a locului, va vení la ide'a, ca dóra si omulu dela Dev'a e arestatu numai din prepusu, fora indicii suficiente. Dn. Ciaclanu scie fórte bine, ca dela 1867 in Transilvani'a, séu adeca preste romanii din Transilvani'a domina asia numita „m a n a l i b e r a", decretata de repetite ori prin dieta, si ca acea m a n a l i b e r a in Europ'a civilisata si constitutionale este cunoscuta sub numirile de p o t e s t a t e d i s c r e t i u n a r i a, despotismu arbitrariu, tirania constitutionale; de aceea nu are se se mire nimeni, déca cineva in ori ce casu de arestu preventivu, reflecta la m a n 'a l i b e r a, si este ingrijatu pentru acésta. Ca omulu si soci'a lui ar' fi omoritu pe unu altu omu? Se póte, ca ci éta, amu ajunsu cá si omororile se fia la ordinea dilei. Déra frances'a cea arestata in Aiudu, déra pop'a si notariulu din Ponoru, déra romanii din Doboc'a et Solnocu pe cine au omoritu? —

*) A se vedé si articlulu de astadi in fruntea „Gazetei" reprodusu din acelasiu diuariu alu baronului L. Simonyi et Consortes.

Tuldesiu, 12 Febr. 1877.

(† N e c r o l o g u.) Diu'a de 11 Febr. c. n. a fostu un'a dintre cele mai dorerόse pentru poporulu romanu din muntii ost-nordici ai Transil-

vaniei, pentru ca in acésta di s'au asiediatu la eternulu repausu preutulu gr.-cath. din comun'a Corbu, **Theodoru Cosiocariu**, acelu **mentore** nu numai alu popórenilor sei, ci alu intregului tienutu, pe carele locuescu aprópe **10 mii** romani.

Mentore dicu, pentru ca atunci, candu se incerca confratii — secuii — a despoia pe acestu poporu de possessiunile prefacute cu sudori crunte din codrii nepenetraveri si plini de fiere selbatece, in comune regulate si pentru cari au solvitu totusi si taxe, cu cari le ar' fi potutu rescumpara; atunci acestu preutu si parinte bunu alu poporului a fostu unulu dintre acei salvatori, cari au condusu poporulu la salutarea idea, cá se nu se lase a fi amagiti prin apromissiunea seducatória, cumuca: „si fora processu li se voru lasá possessiunile la rescumparare" si pentru acestu consiliu fù adormitulu in Domnulu de impreuna cu demnulu seu colega parintele Michailu Dobránu din Tuldesiu, precumu si advocatulu dn. Dr. Ioane Ratiu, trasi in cercetarea criminale deja cunoscuta. — Pre candu poporulu din comun'a Corbu perdù in repausatulu unu parinte sufletescu si totudeodata unu mentore in caus'a acumu pomenita si pre candu acestu poporu orfanu versá lacrimi pe mormentulu defunctului; pe atunci deplange intregulu tienutu pe bravulu si resolutulu mentore si intre suspinuri dice:

Fia-i tierin'a usióra si memori'a eterna!

Unu calatoriu si amicu alu defunctului.

Noutati diverse.

— (Necrologu.) In 16 Febr. a. c. pe la órele 5. de dimanétia, Elisabeta Unguru 'si dede candidulu seu sufletu in manile cerescului parinte in fraged'a etate de 12 ani, in urm'a unui morbu complitu de 12 dile. O gelescu si deplangu dulcii sei parinti Michailu Unguru, parochu rom. in Creaca, si Maria Popu-Moldovanu, precum si prea iubitii sei frati Alessandru si Octavianu Unguru. La astrucarea ossamenteloru acestui sufletu nevinovatu au partecipatu mai multi domni preoti din comunele vecine, intre cari si on. dnu Teodoru Popu, protopopulu tractului Bredu. Fia-i tierin'a usiora.

— (Teatru romanu.) „H. Z." publica, ca statutele reuniunei pentru adunarea speseloru de a se redica unu teatru romanu in Transilvani'a s'ar' fi aprobatu din partea ministeriului reg. ungurescu. Amu dori se fimu mai deaprópe informati despree acésta si despre loculu, unde e destinatu a se cladi asemene edificiu. Póte ca fratii Lugosiani voru fi primitu ceva resolutiune la incordarile loru de a face permanenta o asemene reuniune pentru societate teatrale. —

— (Mársiavia.) Benevoiesce a'mi dá locu puciniloru mele ronduri, spre a aretá dlui A. Iulianu (Alba-Iulia), ca nu numai acolo sunt ómeni stricati si fora moralu, ci si la noi! adeca: Danduse in 1 Febr. c. n. in Ruskberg unu „Bürger-Ball", la care avui si eu nenorocirea de a fi de facia, pe la 2 óre s'a inceputu joculu cu „Ardeléna"? Apoi stricatii de aici o facura si mai grosolanu. Doui maghiari, cumu se numescu ei cu minte, luara cate unu nemtiu dupa capu — séu puindu-se nemtii pe ei calare, incepura si maghiarii cu nemtii in spate a joca pintre noi vre-o 7 parechi de romani, cari eramu de facia, numai cá se ne conturbe jocurile. Eu le dicu acelora, se se duca pre viitoriu cu magarii si caii la unu locu, déca li place calaritulu; ér' nu cu ómenii! apoi acolo nu voiu critica nici candu. Th. Savescu.

— Unu casu de brutalitate analoga se scrie si dela orasiulu Teiusiu din Transilvani'a in diariele maghiare. In acelu cuibusioru inca se dete unu balu de colore maghiara, la care fusera invitate cateva familii si din vecinulu Aiudu (Nagy-Enyed); care inse in momentele intrarei in localulu de petrecere, audira ca li se dice: „Da pe acestia cine naib'a i-au adusu aici? Audiendu acea insulta, familiile din Aiudu se retrasera si trecundu la una familia cunoscuta, -si petrecura acolo pana in ceealalta di.

— (Scire oficiale.) In comun'a secuiésca Kövend s'au intemplatu 16, di; siesesprediece casuri de focu in lun'a acésta. Tóta lumea crede, ca focurile sunt puse inadinsu prin secui tetiunari petrolisti; déra vicespanulu dela Turd'a cu politi'a sa inca nu i-a potutu descoperí. („M. Polg.").

— Regularea matriculeloru jidovesci face mari greutati auctoritatiloru publice, si numai sciu cumu se inpedece falsificarile. „P. Napló" publicà doi articlii in acesta cestiune delicata. (Nr. 11 et 15.)

— Hegedüs Sándor, cunoscutulu publicistu si functiunariu in ministeriu, fetiorulu popii calvinescu dela Clusiu, a nebunitu. Saraculu omu, acesta inca erá unulu din acei fanatici, cari credu, ca in 10 ani potu maghiarisá pe slavi si pe romani, éra in 100 de ani pe tóte popórale Austriei, mai alesu dupa ce voru face din Vien'a „residentia a imperiului Ungariei."

— Era Csernatony Lajos, totu ardelénu, valachofagu si saxofagu turbatu, unulu din membrii cei mai periculosi ai scólei politice dela Dobritienu, desperatu ca li se incurcara tóte planurile prin austriaci, trantí pén'a si se retrase dela redactiunea diariului „Ellenör", care dá cu bard'a in luna.

— (Defraudare.) Directorulu cassei de pastrare din Becicherechiulu-mare, alu carui nume este astadi Kis Lajos, cu tóte ca precandu erá invetiatoriu israelitu in Pest'a noua se numiá Ludwig Klein, a defraudatu din banii numitului institutu 4000 fl. Acésta suma póte se devina mai mare in urm'a investigatiunei intreprinse. (Dupa „Nemzeti Hirlap.")

— Fenyvési Béla, cassariulu societatei de asecurantia „Victoria" dela Clusiu au furatu dela aceea 6000 fl. v. a. si se afla la inchisóre.

— Blasfemiile diariului „Ellenör" se potu judeca si din unic'a inpregiurarea, ca dupa ce vede inpossibilitatea domniei ulterióre a lui Tisza, injura dicundu: Dupa aceea se viie macaru satan'a (az ördög), cá se guberne Ungari'a.

— Langa orasiulu Hodmezővasárhely in Ungari'a banditii omorirá pe una parechia de ómeni betrani barbatu si femeia diu'a pe la 10 óre, in casciór'a ce avea, si luara vre-o 100 fl., cati s'au aflatu. („P. Napló".)

— (Bastardi.) Lucru spaimantatoriu. Dela 1868 pana in 31 Dec. 1876, adeca in 8 ani, in Ungari'a s'au nascutu preste 250 de mii copii din patu nelegiuitu, adeca bastardi, bitongi, copii de lele. Acea cifra inse representa numai pe bastardii, a caroru nascere s'a potutu descoperí, ca-ci despre alti multi se tiene secretu, din causa, ca femeile cadiute, déra bogate, se ducu si'i nascu in tieri straine. („Orvosi Hétilap" et „P. Napló".) Departe au ajunsu societatea omenésca in Ungari'a.

— Trei jidovi fura aruncati in temniti'a dela Clusiu pentru insielatorii criminale. Acei jidovi amblá pe la terguri cu asia numite tante, adeca banuti galbini de alama (ciói), cu care se jóca ómenii la carti si isi computa cu ele castigulu séu daun'a, dupa care apoi platescu. Jidovii tragea pe ómenii prosticei la o parte, le mintiá la urechia, ca unu boieriu bogatu din Romani'a venindu pe aici au perdutu unu saculetiu grosu plinu de napoleondori si ca ei, jidovii iau aflatu, déra'i vendu eftinu, numai cu 5 fl., de-si valórea loru e astadi 10 fl. Multime de ómeni nauci si hebeuci au cadiutu in curs'a loru, cumparandu cu 5 fl. tante, din care una nu face nici doi cruceri. („Kelet".) Noi amu auditu, ca nu numai sateni simpli, ci chiaru si ómeni, cari sciu carte multicicà, au fostu pacaliti de catra acei trei jidovi, ca-ci si-au vendutu cate o vita, cá se cumpere dela ei tanti cu cate 5 fl. Pfui ce rusine! Acei carturari potu patí si mai reu, ca-ci de voru vedé spionii la ei tantele, voru denuntia, ca au bani de auru dela Russi'a.

— Din cateva sute de jidovi teneri comissiunea de assentare dela M.-Sigetu abia potù inrolá doi; toti ceilalti trecura de ómeni nevoiasi. E de insemnatu, ca multi jidovi isi insóra baiatii in etate de cate 15—16 ani, din care causa esu generatiuni schidóle, séu incai ómeni fora nici o vigóre séu taria trupésca, descordati, molesiti, buni numai de a se preambla de colea pana colea.

— (Statisticu.) Dupa analele statistice publicate de Boehm si Wagner pe totu globulu pamentului se afla 1427 milliόne locuitori. Europ'a are 309 milliόne, Asi'a 824, Afric'a 199, Americ'a 85 si Oceania $4^1/_2$ milliόne. Déca cele 135 milliόne kilometre patrate ale globului pe uscatu s'ar locui egalu, ar' veni pe kilometru numai 10 locuitori; inse in Europ'a vinu cate 30 l. de kilometru si in Americ'a numai cate doi. Apoi in Franci'a vinu 67 de locuitori de kilometru si in Belgi'a chiaru 168, care e tiér'a cea mai populata. — Parisulu, dupa recensementulu din 1876 numera 1,986.748 locuitori. In an. 1872 numerá 1,851.792 prin urmare in 4 ani se imultira parisianii cu 134.066 locuitori.

— (Diaristica anglica) are 140 foi ce essu pe tóta diu'a la lumina, si anume aparu demanétia din ele 84, si sér'a 56. In Londonu aparu 19, prin comitate 80, in Galles 2, in Scoti'a 18, Irlandi'a 20 si in insula Ierisey 1 si tóte se sustienu bine. La noi 2—3—4 si abia se sustienu. Ce deosebire. —

Mai nou.

Partit'a dlui Tisza a tienutu in 22 l. c. o conferintia, la care s'a presentatu si dlu Tisza si a datu desluciri in privinti'a impacatiunei dualistice, inse la cererea dlui Tisza partit'a n'a luatu nice unu conclusu pana candu nu i se va presentá testulu impacatiunei. Noulu cabinetu se va presentá camerei astadi in 24 Febr.

— In 22 Febr. s'a deschisu camer'a germana in Berlinu. Discursulu de tronu dice, cumca intielegerea poteriloru crestine, cari au partecipatu la conferintia, de a cere garantie dela Pórt'a ottomana, a intaritu increderea, ca pacea nu se va conturbá chiaru nice atunci, candu Pórt'a nu va esecutá din indemnulu seu reformele, pe cari conferinti'a le a propusu cá o necessitate européna. Déca asteptarile in asta privintia, precumu si negotiatiunile de pace cu Serbi'a voru remané fora resultatu, atunci guvernulu germanu nu va incetá a-si intrepune influinti'a sa in favórea crestiniloru din Turci'a si a pacei europene, dér' mai vertosu va nisuí a intretiené si consolidá bunele relatiuni cu guvernele aliate.

Pretiurile piacei

in 23 Februariu 1877.

Mesur'a	Speciea fructeloru		Pretiulu fl.	Pretiulu cr.
Hectolitre	Granu	fruntea	8	20
		midiulociu	8	60
		de diosu	8	—
	Mestecatu		7	45
	Secara	fromósa	6	30
		de midiulocu	6	20
	Ordiulu	frumósu	4	—
		de midiulocu	3	90
	Ovesulu	frumosu	2	80
		de midiulocu	2	70
	Porumbulu		3	70
	Meiu		4	50
	Hrisca		—	—
	Mazerea		7	—
	Lintea		12	—
	Faseolea		4	40
	Sementia de inu		12	50
	Cartofi		3	70
1 Chilo	Carne de vita		—	36
	" de rimatoriu		—	44
	" de berbece		—	—
100 Chilo	Seu de vita prospetu		36	—
	" " " topitu		—	—

Cursurile

la bursa in 23 Februariu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci — —	5 fl.	90	cr. v. a.
Napoleoni — — —	9 "	$92^1/_2$	" "
Augsburg — — —	113 "	10	" "
Londonu — — —	124 "	14	" "
Imprumutulu nationalu —	67 "	50	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	62 "	55	" "
Obligatiunile rurale ungare	73 "	75	" "
" " temesiane	71 "	30	" "
" " transilvane	71 "	75	" "
" " croato-slav.	— "	—	" "
Actiunile bancei — —	836 "	—	" "
" creditului — —	149 "	—	" "

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.